

РЕШЕНИЕ

№ 140

гр. Стара Загора, 16.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Генчо Атанасов

при участието на секретаря Живка М. Димитрова
като разглежда докладваното от Генчо Атанасов Гражданско дело № 20235530103037 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл.55, ал.1 ЗЗД.

Ищецът Д. П. М. твърди в исковата си молба, че на 09.03.2021 г. между страните бил сключен Договор № 993892 за предоставяне на потребителски кредит. По силата на договора ответното дружество в качеството си на кредитор предоставило в заем сума в размер на 1 500 лв. на ищеца в качеството си на кредитополучател. Освен връщане на главницата по договора за кредит, ищецът се задължил да плати годишна възнаградителна лихва в общ размер на 575.45 лв. при лихвен процент от 30,18 % и годишен процент на разходите 49.06 %. За потвърждение на сключения между страните договор за кредит, на e-mail на ищеца било изпратено съобщение, в което бил уведомен, че договорът бил подписан, като били посочени и параметрите на договора. Предвидено било заемната сума да бъде върната на 2 месечни погасителни вноски, първата с падеж 08.04.2021 г. в размер на 735.51 лв., а втората с падеж 08.05.2021 г. в размер на 839,94 лв. Към e-mail-а бил изпратен и погасителен план. Въз основа на поетото с Договор № 993892 от 09.03.2021 г. задължение, и проведена между страните e-mail кореспонденция, ищецът заплатил на 27.03.2021 г. сума в размер на 1 681,36 лв. за предсрочно погасяване на задълженията си към ответника. Съгласно чл.9, ал. 1 ЗПК договорът за потребителски кредит бил договор, въз основа на който кредиторът предоставял или се задължавал да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на плащане. Доколкото Договор № 993892 за потребителски кредит от 09.03.2021 г. бил договор на свободно договаряне, съгласно чл.9 от ЗЗД, то неговото съдържание следвало да не противоречи на добрите нрави. Санкцията при несъобразяване била посочена в разпоредбата на чл. 26, ал.1 от ЗЗД. според който били нищожни договорите, които накърнявали добрите нрави. В

правната доктрина и съдебна практика безспорно се приемало, че накърняването на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД било налице именно, когато се нарушавал правен принцип било той изрично формулиран или пък проведен чрез създаването на конкретни други разпоредби. Такъв основен принцип била добросъвестността в гражданските и търговски взаимоотношения, а целта на неговото спазване, както и на принципа на справедливостта, била да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. Тъй като в конкретния случай, ставало дума за търговска сделка, нормата от ТЗ, чрез която бил прокаран този принцип била чл. 289 от ТЗ, но общите правила на ЗЗД също намирали приложение - чл. 8, ал. 2, чл. 9. Според практиката на ВКС преценката дали бил нарушен някой от посочените основни правни принципи се правила от съда във всеки конкретен случай, за да се даде отговор на въпроса дали уговореното от страните накърнявало добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД. Сделки, противоречащи на добрите нрави, се считали, тези, които водели до значително несъответствие на правата и задълженията на страните, неравноправно се третирали икономически слаби участници в оборота, използвал се недостиг на материални средства или незнание на едната страна в правоотношението за облагодетелстване на другата. В конкретния било налице именно такова несъответствие. Съгласно договореното между страните ищецът следвало да върне на ответното дружество сума в размер на 1 575,45 лв., от които главница в размер на 1 500 лв. и възнаградителна лихва за периода на ползване на заемната сума (09.03.2021 г. - 08.05.2021 г.) в размер на 575,45 лв. След проведена кореспонденция по e-mail, ответното дружество претендирало заплащане към 27.03.2021 г. на сума в размер на 1681,36 лв., с която задължението по процесния договор щяло да се счита за предсрочно погасено. В приложения погасителен план било видно, че към 08.04.2021 г. дължимата възнаградителна лихва била в размер на 50.02 лв., като неоснователно ответникът претендирал заплащане на сума в размер на 1 681.36 лв. За периода на ползване на заемната сума и предвид договорения лихвен процент за периода 09.03.2021 г. до 27.03.2021 г. (18 дни), ищецът следвало да заплати лихва в размер на 30.10 лв. Доколкото договорът за кредит, сключен между страните, не предвиждал дължимост на сума в размер на 151,26 лева, то превеждането на тази сума по сметка на ответника се явявала недължима при липса на установено основание, поради което ответното дружество следвало да възстанови сумата в размер на 151,26 лв., представляваща заплатена без основание. Към датата на подаване на исковата молба в съда, ищецът изплатил изцяло задължението си по Договор № 993892 от 09.03.2021 г., като заплатил общо сума в размер на 1 681,36 лв.. с която погасил задължението си за главница - 1 500 лв., 30.10 лв. за лихви, като останалата сума до 151,26 лв., ответното дружество задържало без основание, поради което следвало да се възстанови. Ищецът моли съда, на основание чл.55, ал.1 от ЗЗД, да осъди „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, да заплати на Д. П. М. сумата в размер на 151,26 лв., представляваща платена без основание недължима сума за периода на Договор № 993892 за предоставяне на потребителски кредит от 09.03.2021 г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането. Претендира сторените по делото съдебни разноси.

Отвeтникът „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София заявява, че предявеният иск е неоснователен. По силата на сключения договор отвeтникът отпуснал кредит на ищеца за сума в размер на 1500.00 лв., като било уговорено, че кредитополучателят бил длъжен да върне главницата и да заплати лихвите по кредита на четири вноски. Ищецът поел задължение да заплати на отвeтника възнаградителна лихва за ползвания кредит в размер на 5,03% на годишна база, при ГПР в размер на 49.06%. Общата сума, която ищецът трябвало да заплати на отвeтника била в размер на 1575.45 лв. По силата на чл. 5 от договора ищецът бил длъжен също да даде подходящо обезпечение на своето задължение, чрез поръчителство от Фератум Банк (Малта). Твърдението на ищеца, че чл. 5 от Договор за кредит № 993892 от 09.03.2021 г. е нищожен, било неоснователно. Не било основателно твърдението, че предоставяне на поръчителство от Фератум Банк (Малта) било условие за сключване на договор за кредит. Напротив, при кандидатстване, всеки кредитополучател, включително ищецът, можел да избере да сключи договор за гаранция с гарант (поръчител), предложен от кредитора, за да обезпечи задълженията си по кредита, или да посочи поръчител, избран от него. Видно от визуализираното извлечение от интернет страницата на отвeтното дружество - потребителят можел да избере какво обезпечение да предостави - поръчител, който сам той избрал или Фератум Банк (Малта) - дружество партньор на отвeтника. Неоснователно било становището на ищеца, че сключването на договор за кредит било обусловено от сключване на договор за гаранция и същото било вменено като задължение на потребителя. Сключването на договор за гаранция от кредитополучателя не било задължително условие за сключването на договор за кредит и не увеличавало възможностите на кредитополучателя за отпускане на кредит в желания от него размер и при предлаганите от кредитора условия. Избраната възможност залягала в чл. 5 на Договора за кредит, който се генерирал автоматично въз основа на избора, който потребителят направил при подаването на заявка за кредит - т.е. същата уговорка се явявала индивидуално договорена по избор на потребителя. Ако Ищецът избрал личен гарант, то клаузата на договора щяла да гласи: „Кредитът се обезпечава с Поръчителство предоставено от три имена в полза на Дружеството...“. Предявените искове за прогласяването на нищожността, съответно унищожаването на Договора за гаранция, били недопустими поради непредявяването им срещу надлежната за този спор страна - Фератум Банк. Договорът за гаранция бил сключен между Ищеца и Фератум Банк, докато исковете били предявени срещу Фератум България. Фератум Банк било самостоятелно юридическо лице, кредитна институция, лицензирана в Малта, която предоставяла услуги на територията на Република България по силата на свободата на предоставяне на услуги, съгласно взаимното признаване на единния европейски паспорт и била вписана под № 178 в нарочния регистър на БНБ. Договорът за гаранция бил отделно облигационно правоотношение, по което Фератум България не било страна. Прогласяването на Договора за гаранция за нищожен, съответно унищожаването му в рамките на настоящото съдебно производство нямало да произведе сила на пресъдено нещо по отношение на Фератум Банк и така нямало да настъпи промяна в патримониума на ищеца. Ищецът завел исковете за прогласяването на нищожността, съответно унищожаването на Договора за гаранция срещу ненадлежна страна по делото, поради което същите следвало да

бъдат оставени без разглеждане като недопустими. В случай, че потребителят изберял Фератум Банк (Малта) като поръчител, системата автоматично показвала и таксите, които потребителят трябвало да заплати на Фератум Банк (Малта) за избраната услуга, преди да бил сключен Договорът за кредит. Калкулаторът на дружеството-гарант бил въведен именно с цел яснота и постигане на информираност при взимане на решение от потребителя. Ищецът сам избрал в електронния формуляр като обезпечение поръчителство от Фератум Банк (Малта) и след като се запознал с дължимите от него такси по Договора за гаранция, подал заявлението за сключване на договор за потребителски кредит. След това, ищецът получил по e-mail преддоговорна информация, в която било посочено изрично, че за сключването на Договора за кредит ответникът изисквал от ищеца да обезпечи задълженията си чрез поръчителство, заедно с проекти на Договора за кредит. Отделно потребителят получавал по електронна поща и цялата документация от Фератум Банк (Малта), а именно Договора за гаранция и прилежащите му документи. Ищецът, след като първо сам посочил Фератум Банк (Малта) като поръчител и е получил информацията, съответно проектите на договорите, потвърдил изрично чрез СМС, че желае да сключи договора за потребителски кредит при посочените условия. Не била налице твърдяната от ищеца заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68е от ЗЗП. По никакъв начин и с нито едно от действията си, ответникът не въвел в заблуждаване ищеца относно условията по сключване на договора за кредит, възможността за избор на гарант (лично избран от ищеца) или дължимите от ищеца суми при всяка една от опциите. При всяка една от стъпките за сключване на договора за кредит, ищецът бил информиран изцяло относно последиците от неговия избор, като дори били посочени сумите, които той би дължал спрямо Фератум Банк (Малта), ако изберял дружеството за поръчител и сключил Договор за гаранция с него. Претенциите на Ищеца не били подкрепени от убедителни писмени доказателства, а представените такива не били годни да породят релевираните и желани от Ищеца правни последици. Исковата молба съдържала бланкетни и голословни твърдения, неподкрепени с конкретни факти и документи, като същата била лишена и от конкретика по отношение на извършени плащания, възникнали облигационни правоотношения, суми и проценти. Напълно неоснователни били твърденията, че било налице нарушение на чл. 143 от ЗЗП. Клаузата на чл. 5 от процесния договор за кредит ясно посочвала избраната от самия ищец опция за поръчител, като дори на този етап същият не бил задължен да сключи договора. Видно от представения с настоящия отговор Стандартен европейски формат на преддоговорна информация (СЕФ), в него отново ясно и недвусмислено били посочени възможностите за обезпечаване на кредита, съответно икономическите последици за ищеца, ако изберял поръчителство чрез сключване на договор за гаранция с Фератум Банк (Малта). Дължимите към Фератум Банк (Малта) суми били описани подробно и в договора за гаранция, който ищецът доброволно е сключил. Договорът за гаранция бил възмездна услуга, предоставяна от лице, различно от кредитодателя. Ако кредитополучателят изберял да сключи договор за гаранция с гарант, предложен от кредитодателя, кредитополучателят получавал незабавна информация за размера на разхода. Този разход не се включвал в ГПП по кредита, тъй като не влизал в общия разход по кредита съгласно § 1.1. от Закона за

потребителския кредит, доколкото касаел услуга, предоставяна от трето лице Фератум Банк (Малта), която била с незадължителен характер по смисъла на закона. Твърдението на ищеца, че сключването на Договор за гаранция с Фератум Банк (Малта) имало за цел единствено начисляване на допълнителни разходи по кредита било напълно неоснователно. Необходимостта от обезпечение за кредитора се явявало следствие на извършваната от него оценка на кредитоспособността на потребителя (съгласно чл. 16 от ЗПК, кредиторите били длъжни да извършат такава оценка във всеки отделен случай) и имала за цел да гарантира финансовия риск, който ответникът носил от възможността да има неизпълнение от страна на ищеца. Ответникът имал интерес от получаването на обезпечение именно за да си гарантира, че няма да търпи вреди от неплатежоспособността на длъжника. Дружеството предоставило цялата законово необходима информация във връзка с размера на ГПР, както и начина на неговото формиране. Съгласно чл. 5. от ЗПК, преди потребителят да бил обвързан от предложение или от договор за предоставяне на потребителски кредит, кредиторът предоставял своевременно на потребителя необходимата информация за вземане на информирано решение за сключване на договор за потребителски кредит. Тази информация се предоставяла във формата на СЕФ за предоставяне на информация за потребителските кредити съгласно Приложение № 2 от ЗПК. Такъв СЕФ бил предоставен на електронната поща на Ищеца при кандидатстването за кредита, с който се запознал. Предвидените разходи в СЕФ били включени в последствие по ясен и разбираем за Ищеца начин и в Договора за кредит. В чл. 3 от Договора за кредит ясно било посочено, че общата сума, която следвало да бъде върната от ищеца била в размер на 1575.45 лева, като главницата била в размер на 1 500,00 лв., а лихвата била в размер на 75,45 лева. Следователно, за ищеца била налична и индивидуално уговорена всяка една сума, която той следвало да върне с оглед на сключения от него Договор за кредит, като тези стойности били на разположение на ищеца през целия процес на кандидатстването, а именно: при попълването на електронния формуляр на интернет страницата на „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за отпускането на кредит, чрез предоставения СЕФ на електронната поща на ищеца след подаване на заявката за кредит и чрез предоставения проект на договор за кредит, който бил надлежно одобрен от ищеца с изпращането на код за потвърждение в този смисъл. Кредитополучателят бил уведомен за това свое задължение преди да е взел решение за сключването на договора и можел да направи свободна и самостоятелна преценка дали е в състояние да изпълни това изискване на кредитополучателя или не. След като кредитополучателят бил уведомен предварително за това изискване на кредитора, той разполагал с достатъчно време да прецени, кое от обезпеченията можел да предостави и с оглед на предоставената му информация за дължимите суми, да сключи договора за кредит съгласно своя избор. В случая бил налице опит на ищеца да заобиколи закона и да избегне изпълнението на задълженията си по процесния договор за кредит. Посоченият ГПР от 49.06% в Договора за кредит бил в съответствие с чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като не бил по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута. Възнаграждението за предоставената от Фератум Банк (Малта) услуга за гаранция, от своя страна, не се включвало в размера на ГПР, тъй като не била задължителна за

сключването на Договора за кредит. Твърденията на ищеца, че бил принуден да сключи Договор за гаранция с Фератум Банк не отговаряли на обективната действителност. На всеки етап от процеса потребителят разполагал с необходимата информация и време, за да преценил дали посоченият договор е подходящ за него или не. Приемането на условията се осъществявало по два начина - чрез СМС на 1917 с текст „FER PRIEMAM“ или чрез WEB код на онлайн страницата на ответника. Сроктът за въвеждането на този код бил 48 часа - два дни. Потребителят имал повече от достатъчно време да се запознае с условията на договора, в това число да ангажира консултант за преглед. В конкретния случай посоченият кредит дори не бил първи за ищеца. Ищецът разполагал и с правото по чл. 29 ЗПК, съгласно което той имал субективно, потестативното право да се откаже от сключения договор за потребителски кредит в срок от 14 дни от сключването му без да дава обяснения за това и без да дължи обезщетение и неустойки. Това негово право било предвидено и в чл. 9 от Договора. Ищецът имал на разположение 14 дни, в които да вземе решение за отказване от договора без да дължи обезщетения или неустойки. Той не упражнил това свое право. След като не упражнил правото си да се откаже от договора в предвидения в закона срок можело да се направи обоснованото предположение, че той разбрал и приел клаузата на чл. 5 от Договора за кредит. Не било налице разминаване между посочения в договора ГПР и този, действително дължим от страна на ищеца, поради което твърденията на последния били неоснователни. „Фератум България“ ЕООД и „Фератум Банк“ ЕАД оперирали като отделни икономически субекти. Те имали отделни банкови сметки. Българското законодателство не забранявало договорът за поръчителство между длъжник и поръчител да бъде възмезден. При определянето на ГПР нямало допуснати нарушения и ищецът имал цялата необходима информация и време, за да вземе решение дали сключването на договор било подходящо за него. Ответникът моли съда да отхвърли предявения иск като неоснователен и претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, намери за установено следното.

На 09.03.2021 г. страните са сключили Договор № 993892 за предоставяне на потребителски кредит, по силата на който ответникът е предоставил на ищеца потребителски кредит под формата на заем в размер на 1500,00 лв. Сроктът за погасяване на кредита е 2 месеца, при ГПР – 49,06 % и лихвен процент – 5.03%.

От заключението на съдебно-техническата експертиза по делото се установява, че при кандидатстване за процесния договор за кредит „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД е предоставило на ищеца чрез email електронни съобщения: А. Преддоговорна информация (Стандартен европейски формуляр); Б. Договор за потребителски кредит № 993892 от 09.03.2021 год.; В. Общи условия, уреждащи отношенията между „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД и неговите клиенти. Съгласно предоставената информация ищецът е дал съгласие за сключване на процесния договор чрез въвеждане на уникален Web код.

В случая спорното материално правоотношение попада в легалната дефиниция на договора за потребителски кредит, дадена в чл.9, ал. 1 ЗПК, според която това е договор, въз

основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. С оглед на това по отношение на процесния договор намират приложение разпоредбите на ЗПК.

Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на [чл. 10, ал. 1](#), чл. [11, ал. 1, т. 7 - 12 и т.20](#) и ал.2 и [чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9](#) от същия закон, договорът за потребителски кредит е недействителен. Следователно нарушаването на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последицицата по чл. 22 ЗПК – недействителност на договора за кредит.

От анализа на съдържанието на процесния договор става ясно, че не е спазено изискването на чл. [11, ал. 1, т. 10 ЗПК](#). Според тази разпоредба договорът трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Годишният процент на разходите следва да включва всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва и се изчислява по специална формула. Спазването на това изискване дава информация на потребителя как е образуван размерът на ГПР, респ. цялата дължима сума по договора. В договора кредиторът се е задоволил единствено с посочването като абсолютни стойности на лихвения процент по заема и ГПР. Липсва обаче ясно разписана методика на формиране годишния процент на разходите по кредита /кои компоненти точно са включени в него и как се формира посоченият размер между 49,06 %/. Съобразно разпоредбата на чл.19, ал.1 ЗПК годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Следователно в посочената величина, представляваща обобщен израз на всичко дължимо по кредита, следва по ясен и разбираем за потребителя начин да бъдат включени всички разходи, които заемотателят ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. В случая в договора за кредит липсва яснота досежно тези обстоятелства – например не е посочено дали при определяне на ГПР е включено възнаграждението на поръчителя. Следва да се отбележи, че ГПР е величина, чийто алгоритъм е императивно заложен в ЗПК, и приемането на методика, регулираща изчисляването на разходите по кредита по начин, различен от законовия, е недопустимо. В случая тези съставни елементи са неизвестни и не става ясно какво се включва в общите разходи за потребителя при формиране на ГПР. Следователно неясни остават както компонентите, така и математическият алгоритъм, по който се формира годишното оскъпяване на заема.

Според заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото в размера на ГПР е включена единствено възнаградителната лихва по процесния договор за кредит. Няма

други разходи, които са включени в ГПР, като не е включена сумата, представляваща възнаграждение за поръчителство по договора за гаранция (поръчителство), сключен с „Фератум банк“, доколкото с тази сума кредитът се оскъпява.

В случая очевидно при определяне на размера на ГПР не е включено възнаграждението на поръчителя по договора за възлагане на поръчителство с „Фератум банк“. С това допълнително плащане се покриват разходи, които са свързани с договора за потребителски кредит и които са били предварително известни на заемодателя, доколкото сключването на договора за поръчителство е предвидено в самия договор за потребителски кредит. Ето защо размерът на това плащане е следвало да бъде включен в ГПР по кредита съгласно [чл. 11, ал. 1, т. 10](#), вр. с [чл. 19, ал. 1 ЗПК](#). Като има предвид, че възнаграждението за поръчителство надвишава значително по размер договорната лихва, то включването му при определяне размера на ГПР би довело до превишаване на законовия минимум. Така на практика се стига до заобикаляне на императивното изискване на [чл. 19, ал. 4 от ЗПК](#) за максималния размер на ГПР по потребителски кредити, който в случая ще надхвърли допустимия петкратен размер на законната лихва.

В същия смисъл е и практиката на ОС – Стара Загора, отразена в Решение № 382 от 30.11.2023 г. по в. т. д. № 292 / 2023 г. на Окръжен съд - Стара Загора, в което освен това досежно възнаграждението на поръчителя се приема следното: *„Последната сума на практика оскъпява кредита, а двата договора, този за кредит и този за поръчителство са свързани, тъй като договорът за поръчителство няма самостоятелен характер. Така на практика в договора за кредит има вписана уговорка за обезпечаване на кредита и такса за допълнителна услуга, която макар и формално да е дължима (да произтича) от друг договор, се явява част от договора за кредит, като включена в съдържанието на същия. Аргумент в полза на този извод е и факта, че в съдържанието на самия договор за кредит е предвидено, че одобряването на обезпечението се извършва посредством одобряването на заема и от този момент уговорката свързана с обезпечението не може да се отмени нито от заемателя, нито от лицето, предоставило обезпечението. Поради това, съдът намира, че с уговорката за заплащане на допълнителна услуга - обезпечение се нарушава и императивната норма на чл. 10а от ЗПК. Макар в договора за кредит да не е вписана такса за действия, свързани с усвояване или управление на кредита, тази допълнителна услуга по своето естество представлява заплащане на разходи, свързани с отпускането и управлението на кредита. Договорът за поръчителство в този случай няма самостоятелно значение, доколкото заплащането на таксата поръчител е предвидена в договора за кредит, от който произтича и задължението за обезпечаване на кредита.“*

С оглед гореизложеното съдът намира, че договорът за потребителски кредит между страните се явява недействителен на основание [чл. 22](#), вр. [чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК](#) и не поражда целените правни последици.

Ищецът претендира на основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД връщане на сумата 151,26 лв. - платена на несъществуващо основание предвид недействителността на договора за потребителски кредит. Съгласно нормата на [чл. 23 ЗПК](#), когато договорът за потребителски

кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

В случая чистата стойност на кредита е в размер на 1500,00 лв., която сума е реално получена от ищеца. От представената по разписка от 27.03.2021 г. се установява, че ищецът е извършил плащане към ответника на същата дата в размер на 1681,36 лв. Следователно същият е заплатил договорна лихва в размер на 75,45 лв. при начална липса на основание по смисъла на чл.55, ал.1 ЗЗД поради недействителността на договора и тази сума подлежи на връщане.

Останалата част от платената сума обаче представлява възнаграждение на поръчителя по сключения между ищеца и „Фератум банк“ договор за поръчителство /гаранция/.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза става ясно, че сумата по гаранция не се задържа от „Фератум България“ и не е осчетоводявана от ответника. „Фератум България“ не е страна по договора за поръчителство, като същият има отделен погасителен план с подробни инструкции за заплащане на свободно избраната услуга от потребителя. В случай че потребителят направи избор да преведе сумата за гаранция на „Фератум България“, съгласно Общите условия към договора за потребителски кредит дружеството прехвърля въпросните суми към поръчителя. В о.с.з. вещото лице пояснява, че сумата 151,26 лв., дължима за гаранцията на „Фератум банк“, директно е преведена на това дружество от „Фератум България“. Преводът се осъществява автоматично в деня, в който постъпи плащане.

С оглед на това съдът намира, че сумата, платена от ищеца на 27.03.2021 г., над размера 1575,45 лв. /главница и договорна лихва по Договор № 993892/09.03.2021 г. за предоставяне на потребителски кредит/, не е постъпила в правната сфера на ответното дружество. Следователно липсва един от основните елементи на неоснователното обогатяване по чл.55, ал.1 ГПК – получаване на паричната сума от ответника, поради което за последния не възниква задължение за връщането ѝ.

Доводите на ищеца за недействителност на договора за поръчителство, респ. липса на основание за задържане на възнаграждението на поръчителя могат да бъдат релевиращи единствено чрез иск срещу „Фератум банк“, какъвто в настоящото производство не е предявен.

Ето защо предявеният иск по чл.55, ал.1 ЗЗД е основателен и следва да бъде уважен до размера на сумата 75,45 лв., дадена без основание като договорна лихва по недействителен Договор № 993892/09.03.2021 г. за предоставяне на потребителски кредит, ведно със законната лихва от датата на предявяването му – 24.07.2023 г., до окончателното изплащане на дължимата сума. В останалата част до претендиращия размер 151,26 лева искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен

На основание чл.78, ал.1 от ГПК следва да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца направените по делото разноски съразмерно на уважената част от иска в размер на

24,94 лв., представляващи държавна такса. На процесуалния представител на ищцата се дължи адвокатско възнаграждение, което следва да бъде определено от съда съобразно разпоредбата на чл.38, ал.2 ЗА. С оглед чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения на адвоката на ищеца се следва сумата 199,52 лв. съразмерно на уважената част от иска. На основание чл.78, ал.3 от ГПК следва да бъде осъден ищецът да заплати на ответника направените по делото разноски съразмерно на отхвърлената част от иска в размер на 351,71 лв., представляващи възнаграждение на вещи лица и юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София, ж.к. „Младост“ 3, бул. „Александър Малинов“ 51, вх.А, ет.9, офис 20, ЕИК 200599406, представлявано от Ивет Веселинова Димитрова и Десислава Веселинова Николова, да заплати на Д. П. М. от гр.Стара Загора, ... сумата 75,45 лева, дадена без основание като договорна лихва по недействителен Договор № 993892/09.03.2021 г. за предоставяне на потребителски кредит заедно със законната лихва върху тази сума от 24.07.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата 24,94 лева, представляваща разноски по делото, като ОХВЪРЛЯ иска в останалата част до претендирания размер 151,26 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София, ж.к. „Младост“ 3, бул. „Александър Малинов“ 51, вх.А, ет.9, офис 20, ЕИК 200599406, представлявано от Ивет Веселинова Димитрова и Десислава Веселинова Николова, да заплати на адвокат В. С. М. от АК – Варна, със служебен адрес: гр.Плевен, ..., с личен номер 1500156390 сумата 199,52 лева, представляваща адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 ЗА.

ОСЪЖДА Д. П. М. от гр.Стара Загора, ... да заплати на „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София, ж.к. „Младост“ 3, бул. „Александър Малинов“ 51, вх.А, ет.9, офис 20, ЕИК 200599406, представлявано от Ивет Веселинова Димитрова и Десислава Веселинова Николова, сумата 351,71 лева, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му пред Старозагорския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Стара Загора: _____